

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Запорізька державна інженерна академія
Факультет економіки та управління
Кафедра економічної кібернетики

EUROPEAN CREDIT SYSTEM

ECTS - ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПАКЕТ

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ:

ЕКОНОМІКА ТА ПІДПРИЄМНИЦТВО

НАПРЯМ ПІДГОТОВКИ:

6. 030502 «ЕКОНОМІЧНА КІБЕРНЕТИКА»

2012 р.

КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНОЇ КІБЕРНЕТИКИ

Загальні відомості

Кафедра економічної кібернетики проводить підготовку фахівців зі спеціальності 6.030502, 7.03050201, 8.03050201 – «Економічна кібернетика», пройшла акредитацію IV рівня та згідно рішень ДАК та наказів МОНУ отримала ліцензію на проведення навчальної діяльності.

Академія має ліцензію Міністерства освіти і науки на підготовку фахівців спеціальності: 6.030502 – 65 чол. денної форми навчання та 55 безвідривної, 7.03050201 – 30 чол. денної форми навчання та 35 безвідривної, 8.03050201 – 20 чол. денної форми навчання та 20 безвідривної.

Підготовка студентів за спеціальністю "Економічна кібернетика" у Запорізькій державній інженерній академії проводиться з 1993 року. Кафедра економічної кібернетики (до 21 жовтня 2003 р. кафедра Математичних методів економіки та інформаційних технологій, наказ про перейменування №634-ВК) була створена 3 вересня 1993 року (наказ № 285). На підставі рішення міжгалузевої акредитаційної комісії Запорізької державної інженерної академії (ЗДІА) видана державна ліцензія (серія ВПД-Ш № 080481 від 25.09.96 р.), на здійснення освітньої діяльності, та рішенням колегії Міністерства освіти України на кафедрі Математичних методів економіки та інформаційних технологій ЗДІА здійснюється підготовка спеціалістів за фахом 7.050102 "Економічна кібернетика". Перший випуск за спеціальністю "Економічна кібернетика" відбувся у 1998 році.

За роки діяльності кафедра здійснила 14 випусків спеціалістів кількістю більш ніж 700 економістів-математиків. Випускники кафедри успішно працюють в Україні, країнах СНД, країнах дальнього зарубіжжя.

Перший випуск магістрів відбувся у червні 2001 року. В поточному році навчається 53 студентів денної та заочної форми навчання за спеціальністю „Економічна кібернетика”.

Навчальні плани підготовки бакалаврів, спеціалістів та магістрів відповідають освітньо-професійній програмі підготовки фахівців з вищою освітою за професійним напрямком «Економічна кібернетика» та освітньо-кваліфікаційній характеристиці, яку затверджено фаховою радою з економіки і підприємництва Міністерства освіти та науки України.

На кафедрі економічної кібернетики протягом 3 останніх років розроблена та впроваджена в навчальний процес корпоративно-інформаційна система, яка являє собою Web-проект, розміщений у мережі Інтернет за адресою <http://www.ec.zgia.zp.ua/>. Корпоративна система представляє собою web-сайт кафедри, який містить як інформаційну довідку про кафедру, що може зацікавити абітурієнтів та їх батьків, так і модулі навчальної системи, що охоплює навчальні плани, дисципліни, сторінки кожного студента та викладача, методичні матеріали, тести та результати тестування, поточні рейтинги студентів та ін.

Значне місце в діяльності кафедри економічної кібернетики приділяється профорієнтаційній роботі в школах, технікумах, училищах міста та області з метою забезпечення кількісного та якісного складу абітурієнтів. Викладачами кафедри підтримуються постійні контакти з керівництвом підприємств і організацій різних галузей економіки, освіти, торгівлі, банківських установ, органів державного управління.

В результаті профорієнтаційної роботи конкурс абітурієнтів, що вступають до ЗДІА на спеціальність „Економічна кібернетика" залишається одним з найбільш високих і складає за останні п'ять років від 1,7 до 3,3 абітурієнта на 1 місце, що підтверджує постійний високий якісний склад студентів першого курсу.

Спеціальність „Економічна кібернетика" у 2008 р. пройшла акредитацію за IV рівнем.

Навчальна та навчально-методична робота

Обсяг навчального навантаження кафедри на поточний навчальний рік складає близько 10,5 тис. годин з них 1472 години лекційних занять.

Загальна чисельність працівників на кафедрі: професорського-викладацького складу — 14 осіб; учбово-допоміжного складу - 2 осіб. Всього - 16 осіб.

Підготовка спеціалістів за спеціальностями 6.030502, 7.03050201, 8.03050201 здійснюється за навчальними планами, освітньо-професійними програмами і освітньо-кваліфікаційними характеристиками.

Усі навчальні плани затверджені департаментом вищої освіти Міністерства освіти і науки України, науково-методичним центром вищої освіти МОНУ та фаховою радою напряму 0501 "Економіка і підприємництво".

Навчальні плани розраховані на 4 роки при підготовці бакалаврів та наступний 1 рік підготовки магістрів (спеціалістів).

Навчальні плани та розроблені на їх основі робочі програми дисциплін для підготовки бакалаврів і магістрів відповідають потребам сьогодення.

Для кожної дисципліни навчального плану розроблено навчально-методичний комплекс, до якого входять робочі програми та інші учбово-методичні матеріали. Вони затверджені на засіданні кафедри, схвалені методичною радою факультету та затверджені проректором з навчальної роботи.

В реалізації програми щодо впровадження української мови у навчальний процес багатьма доцентами та професорами ведеться викладання дисциплін на державній мові.

Усіма викладачами кафедри тільки за звітний період підготовлено 27 методичних видань, 14 НМП з грифом ЗДІА, 4 конспекти лекцій, а також 1 навчально-методичний посібник під грифом МОНУ. Видання навчально-методичних матеріалів здійснюється на плановій основі.

Виконання плану методичної роботи створює умови 100 % забезпечення навчальних курсів необхідними методичними розробками з усіх форм навчальної роботи, передбаченими робочими програмами цих курсів.

На сьогоднішній день майже всі дисципліни повністю забезпечено методичними виданнями, виключення складають нові курси, видання НПМ за якими заплановано на наступний рік.

Кафедра економічної кібернетики з метою оптимізації учбового процесу застосовує у процесі викладання новітні інформаційні технології. Локальна мережа Ethernet, побудована на основі технології «клієнт-сервер», дає змогу доступу до корпоративної системи навчання для студентів денного та заочного відділень з кожного комп'ютера 3-х лабораторій та через глобальну мережу Internet.

Проведення наукових та методичних семінарів, деяких лекцій та практичних занять та інші види навчально-методичних робіт проходять із використанням мультимедійного проектора та проекційного телевізора.

Використання технологій Internet розширює можливості викладачів при підготовці до занять у процесі розробки та засвоєння нових курсів, при проведенні лабораторних робіт, проведенні модульних та поточних тестів у комп'ютерних класах. Усе це сприяє підвищенню якості та методичного рівня навчання.

Велика увага приділяється розробці електронних навчальних посібників, віртуальних лабораторних практикумів. Такі електронні посібники і практикуми розроблені практично по кожній дисципліні.

Основними формами навчальної роботи кафедри, відповідно до п.5 "Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах, затвердженого Наказом МОН України №161 від 2 червня 1993р., є лекції, лабораторні заняття, практичні заняття, консультації, індивідуальні завдання (курсіві проекти (роботи), дипломні проекти), організація

самостійної роботи студентів, практична підготовка студентів (навчальна або виробнича практика).

Кафедра здійснює керівництво практикою студентів, що передбачено навчальним планом спеціальності «Економічна кібернетика», тобто виробничою та переддипломною.

Виробнича та переддипломна практики проводяться на відповідних профільних для спеціальності „Економічна кібернетика” підприємствах і організаціях різних галузей економіки, освіти, торгівлі, в банківських установах і органах державного управління.

На практиці студенти працюють дублерами або на штатних посадових місцях, самостійно виконують функції фахівця середньої кваліфікації, збирають матеріал для виконання звіту по практиці.

Підприємство, де студент проходить практику стає об'єктом проведення самостійного прикладного дослідження та виконання атестаційної роботи на фактичних даних реального підприємства, організації, що функціонує в сучасних ринкових умовах

Керівництво практикою здійснюють керівники практики від ЗДІА та організації-місця проходження практики. Контроль з боку академії проводиться керівниками від кафедри ЕК та завідуючим кафедрою.

Перевірка виконання програми проводиться у формі поточного та підсумкового контролю. Поточний контроль виконують керівники від ЗДІА та бази практики на основі зібраних матеріалів, передбачених програмою практики. Підсумковий контроль проводиться після представлення звіту з практики.

Проведення практик забезпечене методичною літературою, в якій чітко викладені задачі практики, форми та методи контролю проведення практик, методичні рекомендації щодо оформлення звіту з практики і та ін.

Поточний контроль знань студентів здійснюється шляхом вибіркового опитування на лекціях, практичних заняттях та лабораторних роботах.

За кафедрою ЕК закріплено керування курсовими роботами та проектами з наступних дисциплін для спеціальності „Економічна кібернетика”:

Бакалаври:

- економічна кібернетика;
- інформаційний бізнес
- інформаційні системи в економіці;
- моделювання економіки.

Магістри:

- науково-дослідна робота;

Спеціалісти:

- математичні моделі в менеджменті та маркетингу.

Курсові проекти, їх зміст та обсяг відповідають навчальним планам та робочим програмам навчальних дисциплін, виконуються за індивідуальними завданнями викладачів. З наведеного переліку видно, що курсове проектування охоплює основні питання, які необхідні в подальшій професійній діяльності фахівців з економічної кібернетики. По кожному курсовому проекту підготовлені методичні вказівки до їх виконання.

Тематика дипломних робіт спеціалістів та кваліфікаційних робіт магістрів зі спеціальності „Економічна кібернетика” відповідає тенденціям розвитку національної економіки і сучасному рівню економічної науки, засобам інформаційних технологій, математичному та програмному забезпеченню.

В дипломних роботах та кваліфікаційних роботах магістрів розглянуті актуальні економічні проблеми сьогодення, розроблено математичні моделі та програми високого рівня, широко застосовані методи прогнозування ризику на фондовому ринку, моделі штучного інтелекту, маркетингових досліджень, аналізу фінансового стану підприємств та комерційних банків, моделювання динаміки розвитку АПК, оптимізація продажу електроенергії за умов енергоринку, моделювання макроекономіки України та регіональних

економічних питань, оптимізація фінансових потоків з урахуванням стратегії розвитку та ін.

Більшість тем дипломних робіт та кваліфікаційних робіт магістрів були запропоновані підприємствами, організаціями та комерційними банками області (ПАТ „Мотор-Січ”, АБ „Приватбанк”, АБ „Металург”, ПАТ „Запоріжсталь”, ПАТ „Дніпроспецсталь”, ПАТ „ЗАЗ”, Укрсоцбанк, ПАТ „Страхова компанія „Оранта-Січ”, Головне управління статистики в Запорізькій області, ДП «Парус» та інші)

Структура та зміст робіт відповідає положенням “Інструкції по підготовці дипломних робіт та кваліфікаційних робіт магістрів в вищих навчальних закладах”.

Дипломні роботи та кваліфікаційні роботи магістрів виконано без відхилення від календарного графіка, з додержанням вимог ЄСКД, державних стандартів і СНП.

В поточному році відбудеться захист 23 спеціалістів та 30 магістрів. Всі роботи виконуються з застосуванням ЕОМ, дослідницького характеру, з реальними проектними, конструкторськими розробками

Керівництво виконання дипломних робіт та кваліфікаційних робіт магістрів здійснювали кваліфіковані в педагогічній та науково-дослідній діяльності викладачі кафедри ЕК: доценти – Солодухін С.В., Бирський В.В., Хорошун В.В., Правдіна О.В., Глущевський В.В., Василенко О.В., Ісаєнко О.М. та інші.

З метою забезпечення ритмічної роботи студентів над курсовими і дипломними проектами та контролю за цим процесом на кафедрі складаються графіки їх виконання та захисту.

Стан поточної успішності студентів регулярно розглядається і аналізується на засіданнях кафедри.

За підсумками останньої сесії абсолютна успішність складає 75-90% в залежності від курсу, якість навчання при цьому коливається від 35% до 85%.

Працевлаштування випускників, що навчалися за бюджетом складає 100%.

Кадрове забезпечення та підвищення кваліфікації науково-педагогічних кадрів

Викладачами кафедри забезпечується викладання більше 50 дисциплін для спеціальностей факультету економіки та управління: економіка підприємства, фінанси та менеджмент.

На кафедрі економічної кібернетики працює 14 штатних викладачів, з них 8 доцентів, кандидатів економічних та технічних наук, 2 старших викладача, 4 асистентів.

Частка осіб пенсійного віку серед викладачів кафедри складає 21%. На кафедрі постійно проводиться робота по підготовці кадрів за рахунок випускників аспірантури. 5 викладачів кафедри – випускники аспірантури, з них 3 - кандидати наук.

Частка науково - педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин дисциплін, закріплених за кафедрою економічної кібернетики, відповідно освітньо-кваліфікаційних рівнів „Бакалавр", „Спеціаліст" та „Магістр" складає 92,9%, 98%, 100%, у тому числі на постійній основі 93%, 95%, 91% відповідно.

Професори, доктори наук забезпечують викладання 13,5%, 31%, 51% лекційних годин дисциплін відповідно до освітньо-кваліфікаційних рівнів „Бакалавр", „Спеціаліст" та „Магістр".

За наведеними показниками кадрове забезпечення дисциплін, закріплених за кафедрою ЕК, відповідає вимогам акредитаційних нормативів. Усі викладачі кафедри економічної кібернетики мають базову освіту відповідно до дисциплін, які вони викладають, та підвищили кваліфікацію у відповідному напрямку. Зокрема, за останні 5 років усі викладачі пройшли ті чи інші форми підвищення кваліфікації різним шляхом (4 закінчили ФПО).

В сучасних умовах викладачі підвищують свою кваліфікацію шляхом стажування та в процесі виконання дослідницьких робіт, написання наукових робіт різного напрямку, індивідуального відвідування та стажування на підприємствах і вищих навчальних закладах країни.

В цілому кадровий склад кафедри дозволяє проводити навчальний процес на високому рівні, і, як видно із зазначеного, колектив кафедри працює над підготовкою спеціалістів найвищої кваліфікації та прискоренням росту молодих кадрів.

Слухачами науково-педагогічних семінарів ЗДІА у різні роки були асистенти Сур В.В., Вакуленко Т.С., Клопов І.О., Мержинський Є.К., доцент Василенко О.В. Шляхом написання та захисту докторської та кандидатських дисертацій пройшли підвищення кваліфікації Глушевський В.В., Солодухін С.В., Ісаєнко О.М., Бирський В.В., Хорошун В.В., Головень О.В. Регулярно проводиться на кафедрі робота з обміну досвідом між викладачами кафедри. З цією метою проводяться відкриті лекції викладачів, організовано взаємовідвідування занять, що сприяє підвищенню якості та методичного рівня навчання.

У цілому характеристики викладацького складу кафедри економічної кібернетики відповідають усім вимогам МОНУ для підготовки спеціалістів усіх освітньо-кваліфікаційних рівнів - від бакалавра до магістра.

Матеріально-технічне забезпечення кафедри Економічної кібернетики

Кафедра ЕК має сучасну матеріально-технічну базу. До потокових аудиторій випускаючої кафедри належить лекційна (аудиторія 417) та лабораторні аудиторії (аудиторія 411, 418, 419, 420).

Загальна площа лекційної аудиторії 417 складає 134,4 кв. м, загальна площа лабораторних аудиторій 411, 418 – 150 кв. м, загальна площа лабораторних аудиторій 419 і 420 – 110 кв. м.

Аудиторії оснащено стендами, сучасною технічною базою: 59 персональних комп'ютерів, 8 комп'ютерів типу "Pentium" , мультимедійний проектор, відеосистема, відеокамера, фотоапарат, ксерокс, сканер, магнітофон, принтери.

Джерелом інформації є всесвітня комп'ютерна мережа Internet, до якої підключена інститутська локальна мережа у т.ч. комп'ютерні класи з локальною комп'ютерною мережею.

Наявність достатньої кількості сучасної комп'ютерної техніки та спеціально складеного розкладу самостійної роботи у комп'ютерних класах дозволяє студентам, аспірантам та викладачам кафедри діставати необхідну інформацію для забезпечення навчального процесу, оперативної підготовки методичних та лекційних матеріалів, науково-дослідницькій роботі, при написанні курсових та дипломних проектів, розширює можливості викладачів, особливо молодих, у знаходженні необхідного матеріалу при підготовці до занять у процесі розробки та засвоєння нових курсів. Усе це сприяє підвищенню якості та методичного рівня навчання.

Приміщення кафедри відповідають протипожежним вимогам (заземлення, таблички з правилами ТБ та протипожежної безпеки, вогнегасники).

На початку кожного семестру проводиться інструктаж студентів щодо правил ТБ. Кожен студент розписується в журналі по ТБ про те, що він попереджений про необхідність дотримування правил ТБ і зобов'язується їх виконувати. Дотримання студентами вимог ТБ при виконанні робіт контролюють викладачі, які проводять заняття. Випадків травмування студентів та співробітників кафедри за останні 5 років не було.

Кафедра відзначає належне забезпечення навчального процесу та рівень комп'ютерного оснащення, який відповідає сучасним вимогам щодо підготовки фахівців за ліцензійним обсягом.

Б. СТУПЕНЕВА СТРУКТУРА

Зміст освітньо-професійної програми підготовки бакалавра за спеціальностями напряму 0501 — «Економіка і підприємництво» складається з двох частин: нормативної та варіативної.

Загальний обсяг навчального часу, визначеного на підготовку бакалаврів, становить 8640 годин (240 кредитів). У цю кількість включено затрати часу на всі види і форми навчальної роботи: лекції, семінарські, практичні та лабораторні заняття, тренінги, індивідуально-консультаційна робота, самостійна робота студентів з навчальним матеріалом, підготовка курсових робіт, контрольні заходи.

Розподіл змісту освітньо-професійної програми за циклами дисциплін та критеріями нормативності і вибіркості наведено в табл. 1.

Б.1. КВАЛІЙКАЦІЇ (ОСВІТНЯ І ПРОФЕСІЙНА)

Нормативна частина ОПП охоплює перелік нормативних, тобто обов'язкових для вивчення, дисциплін, обсяги навчального часу і форми контролю за такими циклами:

— дисципліни гуманітарної підготовки (табл. 2);

— дисципліни природничо - наукової та загальноекономічної підготовки (табл. 3);

— дисципліни професійної підготовки за спеціальностями (табл. 4).

Дисципліни гуманітарної підготовки формують світоглядні, психолого-педагогічні та соціально-комунікативні компетенції випускників.

Дисципліни природничо-наукової та загальноекономічної підготовки забезпечують фундаменталізацію теоретичних знань, формують загальноекономічні компетенції.

Дисципліни професійної підготовки забезпечують теоретичну підготовку та здобуття практичних умінь і навичок за вибраною спеціальністю і формують професійні компетенції.

Дисципліни циклу гуманітарної підготовки за переліком і обсягом годин (кредитів) стандартизовано для всіх спеціальностей напряму. Дисципліни циклу природничо - наукової та загальноекономічної підготовки за переліком та обсягом годин (кредитів) є однаковими для всіх спеціальностей напряму.

Виняток становить титульна (профільна) дисципліна кожної спеціальності, на вивчення якої визначено 360 годин (10 кредитів) для відповідної спеціальності. Для інших спеціальностей на вивчення цієї самої дисципліни відведено 180 годин (5 кредитів).

Дисципліни циклу професійної підготовки диференційовано за спеціальностями.

ВАРІАТИВНА ЧАСТИНА ОСВІТНЬО - ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Варіативна частина ОПП призначена для забезпечення індивідуалізації фахової підготовки випускників відповідно до Болонського процесу та світових тенденцій у вищій освіті.

Варіативна частина освітньо-професійної програми включає перелік рекомендованих для вибору студентами дисциплін, обсяги навчального часу і форми контролю за такими циклами:

- дисципліни гуманітарної підготовки (табл. 5);
- дисципліни природничо - наукової та загальноекономічної підготовки (табл. 6);
- дисципліни професійної підготовки за спеціальностями (табл. 7).

Варіативна частина ОПП є відкритою. Вищі навчальні заклади мають право доповнювати переліки рекомендованих дисциплін, тобто розширювати можливості студента щодо формування індивідуального навчального плану, виходячи з регіональних, галузевих особливостей, вимог замовників, а також інтересів студента.

Б.2. ДІАГРАМА СТРУКТУРИ ПРОГРАМИ НАВЧАННЯ

1. РОЗПОДІЛ ЗМІСТУ НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ БАКАЛАВРА ЗА ЦИКЛАМИ ДИСЦИПЛІН ТА КРИТЕРІЯМИ НОРМАТИВНОСТІ І ВИБІРКОВОСТІ

Цикли дисциплін	Нормативна кількість навчальних годин/кредитів *	У томі числі	
		нормативні дисципліни, годин/кредитів	Вибіркові дисципліни (варіативна компонента), годин/кредитів
Гуманітарної підготовки	2160 год/60 кред. (25 %)	1836 год/51 кред. (85 %)	324 год / 9 кред. (15%)
Природничо-наукової та загальноекономічної підготовки	4320 год/120 кред. (50 %)	3600 год /100 кред. (83 %)	720 год / 20 кред. (17 %)
Професійної підготовки	2160 год/60 кред. (25 %)	1296 год/36 кред. (60 %)	864 год / 24 кред. (40 %)
Усього	8640 год / 240 кред. 100 %	6732 год / 187 кред. (78 %)	1908 год / 53 кред. (22%)

2. НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ ЦИКЛУ ГУМАНІТАРНОЇ ПІДГОТОВКИ

Навчальна дисципліна	Загальний обсяг		Форма контролю
	годин	кредитів	
1. Філософія ¹	108	3	екзамен
2. Історія української культури	72	2	екзамен
3. Фізичне виховання	576	16	ПМК ¹
4. Українська мова	108	3	екзамен
5. Іноземна мова	180	5	ПМК, екзамен
6. Історія України	108	3	екзамен
Усього	1152	32	
Дисципліни за вибором студента	324	9	
Разом	2160	60	

3. НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ ЦИКЛУ ПРИРОДНИЧО-НАУКОВОЇ ТА ЗАГАЛЬНОЕКОНОМІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Навчальна дисципліна	Загальний обсяг		Форма контролю
	годин	кредитів	
1. Політична економія	180	5	екзамен
2. Мікроекономіка	180	5	екзамен
3. Макроекономіка	180	5	екзамен
4. Історія економіки та економічної думки	180	5	екзамен

* Один кредит дорівнює 36 академічним годинам.

¹ Зміст дисципліни складається з трьох модулів: філософія, релігієзнавство, логіка.

¹ ПМК - поточно-модульний контроль.

5. Математика для економістів ¹	360	10	ПМК, екзамен
6. Економіко-математичне моделювання	180	5	екзамен
7. Економічна кібернетика	360	10	ПМК, екзамен
8. Статистика	180	5	екзамен
9. Економіка підприємства	180	5	екзамен
10. Менеджмент	180	5	екзамен
11. Маркетинг	180	5	екзамен
12. Гроші та кредит	180	5	екзамен
13. Фінанси	180	5	екзамен
14. Бухгалтерський облік	180	5	екзамен
15. Економіка праці і соціально-трудова відносини	180	5	екзамен
16. Міжнародна економіка	180	5	екзамен
17. Національна економіка	180	5	екзамен
18. Регіональна економіка ²	180	5	екзамен
Усього	3600	100	—
Дисципліни за вибором студента	720	20	—
Разом	4320	120	—

4. НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ ЦИКЛУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

Навчальна дисципліна	Загальний обсяг		Форма контролю
	годин	кредитів	
1. Системи підтримки прийняття рішень	180	5	екзамен
2. Технологія створення програмних та інтелектуальних систем	180	5	екзамен
3. Моделювання економіки	216	6	екзамен
4. Інформаційний бізнес	252	7	екзамен
5. Інформаційні системи в економіці	288	8	екзамен
6. Прикладні задачі моделювання економічних процесів	180	5	екзамен
Усього	1296	36	—
Дисципліни за вибором студента	864	24	—
Разом	2160	60	—

5. ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ ЦИКЛУ ГУМАНІТАРНОЇ ПІДГОТОВКИ

Навчальна дисципліна	Загальний обсяг		Форма контролю
	годин	кредитів	
1. Іноземна мова	144	4	залік
2. Політологія	108	3	екзамен
3. Соціологія	108	3	екзамен
4. Культура наукової мови	72	2	залік

¹ Зміст дисципліни складається з двох модулів: вища математика, теорія ймовірностей та математична статистика.

² Зміст дисципліни складається з двох модулів: регіональна економіка, екологія.

5. Університетська освіта	72	2	залік
6. Психологія та педагогіка	108	3	екзамен
7. Правознавство	108	3	залік
Разом	720	20	—

6. ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ ЦИКЛУ ПРИРОДНИЧО - НАУКОВОЇ ПІДГОТОВКИ

Навчальна дисципліна	Загальний обсяг		Форма контролю
	годин	кредитів	
1. Програмні засоби обробки інформації	180	5	екзамен
2. Спеціальні розділи вищої математики	108	3	залік
3. Безпека життєдіяльності	54	1,5	залік
4. Основи охорони праці	54	1,5	екзамен
5. Системи управління базами даних	72	2	залік
6. Програмні оболонки і пакети	72	2	залік
7. Моделювання ризику в економіці	108	3	залік
8. Системи обробки економічної інформації	144	4	залік
9. Інформаційна безпека та захист інформації	108	3	залік
10. WEB - програмування	144	4	залік
11. Системи моніторингу в економіці	144	4	екзамен
12. Адаптивні моделі економіки	144	4	залік
Разом	1332	37	—

7. ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ ЦИКЛУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

Навчальна дисципліна	Загальний обсяг		Форма контролю
	годин	кредитів	
1. Прогнозування соціально – економічних процесів	108	3	залік
2. Виробнича практика	216	6	екзамен
3. Елементи теорії катастроф та хаосу	108	3	залік
4. Соціально-економічна безпека	108	3	залік
Разом	540	15	—

ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА

Виробнича практика студентів спеціальності 6.050502 – „Економічна кібернетика” – це перший етап у практичній виробничій підготовці студентів економістів-математиків, є невід’ємною складовою частиною процесу підготовки бакалаврів, спеціалістів та магістрів в вищих навчальних закладах і проводиться по закінченню III курсу (стаціонар) впродовж терміну, встановленому графіком навчального процесу в ЗДІА.

Виробнича практика проводиться на підприємствах, організаціях, установах тощо для підготовки майбутніх фахівців зі спеціальності економічна кібернетика. На цій практиці студенти працюють дублерами або на штатних посадових місцях, самостійно виконують функції фахівця середньої кваліфікації, збирають матеріал для виконання звіту по практиці.

Виробнича практика проводиться на відповідних профільних для спеціальності „Економічна кібернетика” сучасних підприємствах і організаціях різних галузей економіки, освіти, торгівлі, в банківських установах і органах державного управління згідно наказу по ЗДІА.

Керівництво практикою здійснюють керівники практики від ЗДІА та організації-місця проходження практики. Керівники практики організують проходження практики, уточнюють зміст індивідуальних завдань по практиці, а також систематично перевіряють виконання студентами програми практики.

Кафедра економічної кібернетики підбирає відповідні підприємства, організації, установи для проходження практики студентами. Крім того, студенти можуть самостійно підбирати для себе відповідне місце практики, але при цьому повинні бути витримані умови, які висуває академія до підприємств-баз практики.

З базами практики (підприємствами, організаціями, установами будь-яких форм власності) академія завчасно укладає договори на її проведення за відповідною формою.

Підприємство, де студент проходить практику стає об'єктом проведення самостійного прикладного дослідження та виконання атестаційної роботи на фактичних даних реального підприємства, організації, що функціонує в ринкових умовах.

Головна мета виробничої практики студентів зі спеціальності „Економічна кібернетика” – оволодіння сучасними методами, формами організації та знаряддям праці в галузі їх майбутньої професії, формування у студентів на базі одержаних в академії знань професійних умінь і навичок

для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах та вміння творчо їх застосовувати в практичній діяльності, зокрема, ознайомлення з автоматизованими системами обробки економічної інформації, особливостями економічних процесів підприємства-бази практики, економічними й організаційними структурами, методами обліку на підприємстві та в його підрозділах.

Відповідно до мети виробничої практики студентів та освітньо-кваліфікаційної характеристики бакалавра зі спеціальності „Економічна кібернетика” *основними задачами практики є:*

1. Ознайомлення:

- ✓ з базою практики (підприємство, банк, організація тощо), з її виробничою і організаційною структурою;
- ✓ зі складом і функціями виробничих, економічних та управлінських підрозділів, їх основними задачами в умовах ринкової економіки;
- ✓ з техніко-економічними показниками продукції або послуг, що випускається або надаються базою практики, з інформацією про попит та пропозицію на внутрішньому та зовнішньому ринках;
- ✓ з системою бухгалтерського, управлінського та оперативного обліку в структурних підрозділах бази практики;
- ✓ з маркетинговою політикою і стратегією, а також з методами і засобами її проведення та оцінки відповідних результатів, економічного ефекту тощо;
- ✓ з діючими на базі практики автоматизованими системами збирання, обробки та агрегації інформації, інформаційно-аналітичними системами управління, прийняття рішень тощо;
- ✓ з локальними та глобальними комп'ютерними мережами, корпоративними інформаційними системами і т.п.

2. Оволодіння вмінням проведення дослідницької діяльності та аналітичного мислення.

3. Розвиток організаторських здібностей.

4. Вивчення конкретної економічної інформації.
5. Практичне закріплення теоретичних знань з економіко-математичних дисциплін.

Впродовж виробничої практики студент збирає інформацію згідно одержаного індивідуального завдання для виконання звіту з практики з метою подальшого використання матеріалу при моделюванні взаємозв'язків та опрацюванні конкретного матеріалу майбутнього дипломного проекту.

У відповідності з цілями та завданнями виробничої практики її зміст включає:

- ✓ загальне знайомство з базою практики шляхом проведення оглядової лекції та екскурсії, в яких надають довідкові дані історії підприємства, техніко-економічні й фінансові показники, розглядаються основні напрями структурної перебудови та реформування підприємства в умовах перехідної економіки;
- ✓ ознайомлення з формою спеціалізації підприємства, банку або організації, його основних структурних підрозділів, що супроводжується спеціалістом – керівником практики від підприємства;
- ✓ ознайомлення з системою оперативного обліку та контролю фінансово-господарських операцій в різних підрозділах бази практики;
- ✓ відвідування окремих структурних підрозділів місця проходження практики з метою вивчення їх складу й основних функцій, посадових обов'язків керівників і спеціалістів, що потребує, в свою чергу, ознайомлення студентів з відповідними “Положеннями” відділів та посадовими інструкціями;
- ✓ вивчення схеми прийому, обробки та передачі інформації, її використання в обліку, застосування ПЕОМ для прискорення оперативності прийняття управлінських рішень;

- ✓ збирання даних фінансового, техніко-економічного характеру, а також обчислення на їх основі похідних фінансово-економічних показників, використання яких передбачається при побудові математичних та/або інформаційних моделей.

Після закінчення терміну практики студенти звітують перед комісією про виконання програми та індивідуального завдання. Загальна форма такої звітності – подання письмового звіту з позитивною відміткою керівника від підприємства. Крім того, подається заповнений і оформлений щоденник практиканта, де міститься засвідчений печаткою відгук керівника від підприємства – бази практики про ступінь виконання студентом програми практики.

Звіт практики захищається студентом з диференційною оцінкою. Залік у студентів приймається на базах практики в останні дні її проходження, або в академії на протязі перших двох тижнів семестру, який починається після практики.

ДЕРЖАВНА АТЕСТАЦІЯ

Після завершення строку навчання за обраним фахом на базі кафедри та виконання програми цього рівня випускник проходить державну атестацію на основі державного іспиту.

Підставою для отримання кваліфікаційного академічного ступеня "Бакалавр" студентами, що навчаються в рамках багаторівневої системи вищої освіти, є відповідність учбових планів, Державним освітнім стандартам, підтвержене ліцензією на освітню діяльність, виданою міністерством освіти і науки України. До випускної атестації на ступінь бакалавра допускаються всі студенти, зараховані в ЗДІА за заявою саме на цей рівень вищої освіти і які успішно завершили навчання в об'ємі чотирьохлітньої базової вищої освіти по відповідному напрямку.

Атестація на ступінь бакалавра проводиться у вигляді міждисциплінарного державного іспиту і є завершальним етапом навчання студентів за освітньою програмою базової вищої освіти по відповідному напрямку.

Організація підготовки до іспиту

Зміст випускного іспиту і склад державної екзаменаційної (атестаційної) комісії затверджуються наказом ректора ЗДІА. Студенти забезпечуються програмами іспиту, їм створюються необхідні для підготовки умови, випускаючими кафедрами організуються консультації.

Зміст випускного іспиту

Випускний іспит є завершальним етапом навчання студентів за освітньою програмою на академічний ступінь "Бакалавр". В процесі підготовки до іспиту студент систематизує і розвиває свої знання в області теорії і практики за програмою базової вищої освіти.

Зміст іспиту формується за міждисциплінарним принципом, тобто на базі ряду учбових дисциплін, що вивчаються в 1-8 семестрах, тобто в об'ємі вимог державного стандарту по відповідному напрямку підготовки бакалаврів.

На випускному іспиті студент повинен проявити відповідність своїх теоретичних знань і практичних навиків вимогам кваліфікаційного академічного ступеня бакалавра

Проведення випускного іспиту

До здачі випускного іспиту допускаються студенти, 1-8 семестрів, що успішно виконали учбовий план, що підтверджується відповідною довідкою з деканату, що представляється в екзаменаційну комісію. Окрім довідки, в екзаменаційну комісію можуть представлятися додаткові матеріали, що

характеризують науково-технічні досягнення студента у вигляді статі, доповідей, патентів, макетів і т.п.

Комплексний державний іспит проводиться в інформаційно-обчислювальному центрі кафедри економічної кібернетики за затвердженими екзаменаційними білетами, на відкритому засіданні екзаменаційної комісії після закінчення весняної сесії, по графіку, затверджуваному ректором ЗДІА. Екзаменаційні білети складаються з трьох теоретичних питань та одного практичного завдання за різними дисциплінами. При виконанні практичного завдання використовується певне програмне забезпечення, якщо це вказано в завданні, або будь-яке за вибором студента, наявне в інформаційно-обчислювальному центрі кафедри. На підготовку письмової відповіді під час проведення іспиту відводиться час, що не перевищує 4 години.

Іспит проводиться у письмовій формі. Підготовка здійснюється студентом тільки з використанням заздалегідь проштампованих або підписаних головою (заступником голови) комісії чистих листів паперу. Комісія веде облік кількості виданих кожному студенту листів.

Оцінки за наслідками випускного іспиту ("відмінно", "добре", "задовільно" і "незадовільно") визначаються на закритому засіданні екзаменаційної комісії. Оцінки виставляються у відомість, підписану всіма членами екзаменаційної комісії.

Якщо комісія оцінює результати іспиту незадовільно, студенту не привласнюється ступінь бакалавра. Повторна атестація на кваліфікаційний академічний ступінь бакалавра може бути призначена не раніше, ніж через рік.

За наслідками позитивної атестації студенту привласнюється кваліфікаційний академічний ступінь "Бакалавр" і видається диплом державного зразка.

2. НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ ЦИКЛУ ГУМАНІТАРНОЇ ПІДГОТОВКИ

Навчальна дисципліна	Загальний обсяг		Форма контролю
	годин	кредитів	
1. Філософія ¹	108	3	екзамен
2. Історія української культури	72	2	екзамен
3. Фізичне виховання	576	16	ПМК ²
4. Українська мова	108	3	екзамен
5. Іноземна мова	180	5	ПМК, екзамен
6. Історія України	108	3	екзамен
Усього	1152	32	
Дисципліни за вибором студента	324	9	
Разом	2160	60	

3. НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ ЦИКЛУ ПРИРОДНИЧО-НАУКОВОЇ ТА ЗАГАЛЬНОЕКОНОМІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Навчальна дисципліна	Загальний обсяг		Форма контролю
	годин	кредитів	
1. Політична економія	180	5	екзамен
2. Мікроекономіка	180	5	екзамен
3. Макроекономіка	180	5	екзамен
4. Історія економіки та економічної думки	180	5	екзамен
5. Математика для економістів ¹	360	10	ПМК, екзамен
6. Економіко-математичне моделювання	180	5	екзамен
7. Економічна кібернетика	360	10	ПМК, екзамен
8. Статистика	180	5	екзамен
9. Економіка підприємства	180	5	екзамен
10. Менеджмент	180	5	екзамен
11. Маркетинг	180	5	екзамен
12. Гроші та кредит	180	5	екзамен
13. Фінанси	180	5	екзамен
14. Бухгалтерський облік	180	5	екзамен
15. Економіка праці і соціально-трудова відносини	180	5	екзамен
16. Міжнародна економіка	180	5	екзамен
17. Національна економіка	180	5	екзамен
18. Регіональна економіка ²	180	5	екзамен
Усього	3600	100	—
Дисципліни за вибором студента	720	20	—

¹ Зміст дисципліни складається з трьох модулів: філософія, релігієзнавство, логіка.

² ПМК - поточно-модульний контроль.

¹ Зміст дисципліни складається з двох модулів: вища математика, теорія ймовірностей та математична статистика.

² Зміст дисципліни складається з двох модулів: регіональна економіка, екологія.

Разом	4320	120	—
--------------	-------------	------------	---

4. НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ ЦИКЛУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

Навчальна дисципліна	Загальний обсяг		Форма контролю
	годин	кредитів	
1. Системи підтримки прийняття рішень	180	5	екзамен
2. Технологія створення програмних та інтелектуальних систем	180	5	екзамен
3. Моделювання економіки	216	6	екзамен
4. Інформаційний бізнес	252	7	екзамен
5. Інформаційні системи в економіці	288	8	екзамен
6. Прикладні задачі моделювання економічних процесів	180	5	екзамен
Усього	1296	36	—
Дисципліни за вибором студента	864	24	—
Разом	2160	60	—

5. ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ ЦИКЛУ ГУМАНІТАРНОЇ ПІДГОТОВКИ

Навчальна дисципліна	Загальний обсяг		Форма контролю
	годин	кредитів	
1. Іноземна мова	144	4	залік
2. Політологія	108	3	екзамен
3. Соціологія	108	3	екзамен
4. Культура наукової мови	72	2	залік
5. Університетська освіта	72	2	залік
6. Психологія та педагогіка	108	3	екзамен
7. Правознавство	108	3	залік
Разом	720	20	—

6. ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ ЦИКЛУ ПРИРОДНИЧО - НАУКОВОЇ ПІДГОТОВКИ

Навчальна дисципліна	Загальний обсяг		Форма контролю
	годин	кредитів	
1. Програмні засоби обробки інформації	180	5	екзамен
2. Спеціальні розділи вищої математики	108	3	залік
3. Безпека життєдіяльності	54	1,5	залік
4. Основи охорони праці	54	1,5	екзамен
5. Системи управління базами даних	72	2	залік
6. Програмні оболонки і пакети	72	2	залік
7. Моделювання ризику в економіці	108	3	залік
8. Системи обробки економічної інформації	144	4	залік
9. Інформаційна безпека та захист інформації	108	3	залік
10. WEB - програмування	144	4	залік
11. Системи моніторингу в економіці	144	4	екзамен
12. Адаптивні моделі економіки	144	4	залік

Разом	1332	37	—
--------------	-------------	-----------	---

7. ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ ЦИКЛУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

Навчальна дисципліна	Загальний обсяг		Форма контролю
	годин	кредитів	
1. Прогнозування соціально – економічних процесів	108	3	залік
2. Виробнича практика	216	6	екзамен
3. Елементи теорії катастроф та хаосу	108	3	залік
4. Соціально-економічна безпека	108	3	залік
Разом	540	15	—

ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ФЕУ

Навчальний процес на факультеті здійснюється з використанням технічних засобів навчання. Комп'ютерний парк кафедри ЕК територіально розміщується в 3-х лабораторіях (ауд. 411, 418, 420) і конференц-залі (ауд. 417) та використовується для проведення практичних, лабораторних, лекційних занять (конференц-зала) та модульних і підсумкових контролів (комп'ютерне тестування) викладачами кафедри ЕК та ЕП, для студентів економічних спеціальностей всіх курсів денної та заочної форми навчання.

Викладачами кафедри українознавства навчальний процес організовується із залученням матеріально-технічної бази кафедр ФЕП та інших факультетів, активно практикується проведення занять з української мови професійного спрямування в комп'ютерних класах випускових кафедр ЗДІА, що дає можливість наочно побачити якість комп'ютерних перекладів, дозволяє також одночасно із засвоєнням певної термінологічної бази вдосконалювати навички роботи на ПК.

По закінченню III курсу (стаціонар) впродовж терміну, встановленому графіком навчального процесу в ЗДІА, студенти проходять виробничу практику, яка є першим етапом у практичній виробничій підготовці студентів економістів-математиків, і є невід'ємною складовою частиною процесу підготовки бакалаврів, спеціалістів та магістрів в вищих навчальних закладах, а по закінченню дев'ятого семестру студенти проходять переддипломну практику.

Випускові кафедри підбирають відповідні підприємства, організації, установи для проходження практики студентами, що навчаються за відповідним напрямком. Крім того, студенти можуть самостійно підбирати для себе відповідне місце практики, але при цьому повинні бути витримані умови, які висуває академія до підприємств-баз практики.

Після закінчення терміну практики студенти звітують перед комісією про виконання програми та індивідуального завдання. Загальна форма такої звітності – подання письмового звіту з позитивною відміткою керівника від підприємства. Крім того, подається заповнений і оформлений щоденник практиканта, де міститься засвідчений печаткою відгук керівника від підприємства – бази практики про ступінь виконання студентом програми практики. Звіт практики захищається студентом з диференційною оцінкою.

З початку 2005 року та більш активно з вересня 2006 року на факультеті приділяється велика увага впровадженню модульно-рейтингової системи оцінювання знань студентів та організації навчального процесу за напівсеместровим графіком.

Способи оцінювання знань, умінь та навичок студентів – іспит, залік, курсові роботи, контрольні роботи, лабораторні практикуми, самостійні роботи студентів, тестування. Оцінювання знань студентів проводиться відповідно до шкали оцінок ECTS.

Чотириох бальна шкала оцінювання знань студентів, з урахуванням переведення їх в шкалу оцінок ECTS

Підсумковий рейтинговий бал з дисципліни	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
91 – 100	A	Відмінно
81 – 90 76 – 80	B C	Добре
61 – 75 51 – 60	D E	Задовільно
21 – 50 0 – 20	FX F	Незадовільно

Перелік навчальних планів, навчальних дисциплін і практик із зазначенням обсягу у модулях за ECTS, призначених для кожного розділу програм навчання наведені в інформаційних матеріалах кожної спеціальності.